

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Stimuleringsfonds Binnenstad Enschede		
Portefeuillehouder	Malkis Jajan (C)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	27 november 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2500031098

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De subsidieverordening 'Stimuleringsfonds Binnenstad Enschede 2026' vast te stellen;

Inleiding en voorgeschiedenis

De subsidieregeling Stimuleringsfonds Binnenstad Enschede (SBE) is een belangrijk instrument om investeringen in de binnenstad te bevorderen. Het SBE is een succesvolle regeling waar veel aanspraak op gedaan wordt. Zo zijn er vanaf 2023 onder meer:

- 20 gevels verbeterd, met een enorm positief effect op de uitstraling in de stad.
- 10 initiatieven uitgevoerd om de belevingswaarde te verbeteren.
- 5 keer is het SBE gebruikt om het straatbeeld te verfraaien, bijvoorbeeld door de nieuwe huisstijl van het Rijksmuseum te tonen op een leegstaand pand in de Marktstraat.

In totaal is er voor € 750.000 aangevraagd aan subsidie en voor ruim € 2.000.000 geïnvesteerd in de binnenstad tussen 2023-2025. Een multiplier van 2,69. Elke euro subsidie heeft geleid tot 2,69 aan totale investeringen in de stad. En er blijven nieuwe initiatieven binnenkomen.

De huidige verordening Stimuleringsfonds Binnenstad Enschede 2025 is vorig jaar door de raad vastgesteld. Deze regeling bestaat uit de onderdelen:

- Gevelverbetering
- Verfraaien straatbeeld en vergroten belevingswaarde
 - Activiteiten die leiden tot een verhoogde aantrekkingskracht van het straatbeeld (verfraaiing van het straatbeeld).
 - Activiteiten die de belevingswaarde van de binnenstad verhogen zodat ontmoeting wordt gestimuleerd.
- Binnenstad als Proeftuin op het gebied van technologie en innovatie.

Evaluatie 2022-2025

De laatste grondige evaluatie komt uit 2022 en toen werkten we nog met een bedrag van jaarlijks €125.000 in totaal. In de tussentijd zijn de middelen verhoogd en is de regeling uitgebreid. Omdat er vanaf 2026 minder middelen beschikbaar zijn voor de binnenstad dan voorgaande jaren hebben we de regeling geëvalueerd, zodat we naar de toekomst toe het SBE optimaal kunnen blijven inzetten. De evaluatie is als bijlage 4 bij dit voorstel gevoegd.

Op basis van de evaluatie wijzigen we graag de regeling op drie hoofdpunten:

- Verwijderen subsidiabele activiteit 'proeftuin'.
- College bevoegd maken voor het vaststellen van de subsidieplafonds.
- Aanpassing noodzaak vergunning voordat subsidie kan worden toegekend.

De onderbouwing van deze wijzigingen is beschreven onder de argumenten van dit voorstel.

Publieksvriendelijke samenvatting

Het Stimuleringsfonds Binnenstad Enschede (SBE) is een succesvol middel om de aantrekkingskracht van de binnenstad te verhogen. Afgelopen zomer is de subsidieregeling geëvalueerd, daarbij stopt per 1 januari 2026 de toezegging voor extra middelen in het SBE om de 'Proeftuin' te faciliteren. Daarom zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd in de regeling.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Het besluit draagt bij aan 'Aantrekkelijk Enschede'. Het doorvoeren van voorgestelde wijzigingen verbetert de regeling. De verwachting is meer gerichte en effectieve subsidieaanvragen te krijgen, wat uiteindelijk leidt tot een verdere stimulering van investeringen in de binnenstad en een aantrekkelijker binnenstad.

Argumenten

1.1. De proeftuin-categorie heeft weinig toegevoegde waarde ten opzichte van verfraaiing straatbeeld en toevoegen belevingswaarde.

In 2023 is de toenmalige regeling op verzoek van de raad uitgebreid met o.a. het onderdeel 'Binnenstad als proeftuin'. Hier is toen tot en met 2025, 100.000 euro extra voor toegezegd. Dit gaat over initiatieven die binnen de domeinen openbare ruimte, ondernemerschap of Smart City de binnenstad gebruiken als proeftuin. Na 2025 stopt deze tijdelijke uitbreiding van middelen. Uit de evaluatie bleek dat dit onderdeel niet zoals gewenst van de grond is gekomen. Er kwamen relatief weinig initiatieven binnen die enkel in de Proeftuin categorie vielen. Ondanks het tussentijds aanpassen van de regeling. De impact van deze initiatieven op het verbeteren van het TIC profiel en de binnenstad was gering. Daarbij sluiten we met het verwijderen van de Proeftuin nauwelijks initiatieven uit, de meeste ideeën passen binnen verfraaiing van het straatbeeld of het toevoegen van belevingswaarde.

1.2. De voorgestelde wijzigingen geven meer flexibiliteit om het geld te besteden.

Door geen bedragen meer in de verordening te noemen als subsidieplafonds, kunnen we de middelen flexibeler inzetten omdat een Collegebesluit dan voldoende is voor wijzigingen in de plafonds. Zo zorgen we dat het geld landt waar de energie zit en we snel kunnen inspelen op ontwikkelingen.

1.3. De voorgestelde wijzigingen voorkomen verlies van goede initiatieven door lange vergunningstrajecten.

Veel aanvragen voor gevelverbetering zijn ingrijpend en gaan vaak gepaard met andere bouwkundige aanpassingen. Deze trajecten zijn complex en kennen een lange doorlooptijd. In de huidige regeling kunnen we pas subsidie toekennen nadat de omgevingsvergunning is verleend. Dit leidt er soms toe dat waardevolle en kwalitatief sterke aanvragen niet gehonoreerd kunnen worden, omdat het vergunningstraject te lang duurt en het beschikbare subsidiebudget binnen het jaar wordt uitgeput.

Om dit te voorkomen, stellen we voor om terug te keren naar de eerdere werkwijze: subsidie kan worden toegekend onder de voorwaarde dat de omgevingsvergunning moet zijn afgegeven vóór de start van de werkzaamheden. Hiermee bieden we aanvragers meer zekerheid en stimuleren we tijdige en kwalitatieve aanvragen.

Risico's

- In een subsidieregeling moeten de voorwaarden en criteria duidelijk opgeschreven worden. Dit brengt altijd het risico met zich mee dat er aanvragen komen die je wel wilt steunen maar niet in de regeling passen, of andersom.
- Door de plafonds te verwijderen en het behandelen van de aanvragen op volgorde van binnenkomst blijft het risico bestaan dat het geld in de loop van het jaar op raakt en waardevolle aanvragen niet gehonoreerd kunnen worden. Ook kan het zijn dat één categorie in verhouding een groot deel van het budget opmaakt. We blijven dit monitoren zodat we hier zo goed mogelijk grip op houden.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Dit voorstel gaat uit van reeds toegekende middelen en kent daarom geen aanvullende financiële risico's en vraagt ook geen aanvullende middelen. De lasten van het SBE worden gedekt uit het budget 2026 product Versterken Economische Structuur onderdeel Actieplan.

Afweging en alternatieven

De gekozen richting in dit voorstel is zorgvuldig afgewogen, onder andere met behulp van de evaluatie, zie bijlage 4. Zo hadden we de Proeftuin-categorie kunnen behouden met het gevolg dat we steeds de plafonds moeten aanpassen omdat het geld in die categorie niet op komt.

Participatie

We hebben tijdens het subsidieproces altijd veelvuldig contact met de aanvragers, hen hebben we ook bevraagd voor de evaluatie. Tijdens het Binnenstadsoverleg zijn de genoemde wijzigingen besproken en de betrokkenen waren positief.

Communicatie

Initiatiefnemers die bij ons bekend zijn, zijn reeds geïnformeerd over mogelijke wijzigingen in de subsidiecriteria en -voorwaarden.

Vervolg

De gemeente communiceert en informeert actief over de regeling en de mogelijkheden om subsidie aan te vragen.

Bijlagen

Raadsbesluit

Concept Verordening SBE 2026

Evaluatie 2025

SBE 2025 Visueel

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris,

de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker